

Innst. O. nr. 44.

(1998-99)

Innstilling fra kommunalkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Harald T. Nesvik og Lodve Solholm om lov om endring i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). (Klargjøring av delegasjonsreglene i § 10 nr. 2.)

Dokument nr. 8:119 (1997-98).

Til Odelstinget.

SAMMENDRAG

Forslagsstillerne viser til at kommuneloven § 10 nr. 2 har følgende ordlyd:

«Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv området for de faste utvalgs virksomhet. Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.»

Forslagsstillerne peker på at i enkelte kommuner griper formannskapet ofte inn og omgjør vedtak fattet i slike utvalg. Det er slik Fremskrittspartiet ser det i strid med intensjonene i kommuneloven.

Har først kommunestyret/fylkestinget vedtatt å overføre avgjørelsesmyndighet til et annet utvalg opprettet av den selv, må en ut fra alminnelige delegasjonsprinsipper kunne utlede at denne myndighet er eksklusiv, og at det dermed kun er en adgang for kommunestyret/fylkestinget selv til å omgjøre vedtak fattet i slike utvalg (i kraft av sitt overordningsforhold).

Andre organ, f.eks. en egen klagenemnd eller formannskapet, skal ha slik omgjøringsmyndighet og kommunestyret/fylkestinget må gjøre særskilt vedtak om dette.

Forslagsstillerne peker dessuten på at bestemmelsen i § 10 nr. 2 praktiseres ulikt fra kommune til kommune, og at det derfor er behov for en presisering.

På denne bakgrunn fremmes det i dokumentet følgende forslag:

«Lov om endring i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

I.

I lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endring:

§ 10 nr. 2 nytt tredje punktum skal lyde:

Dersom kommunestyret eller fylkestinget delegerer et slikt utvalg avgjørelsesmyndighet, er kommunestyret/fylkestinget det eneste overordnede organ, så fremt ikke annet blir bestemt i delegasjonsreglement eller vedtak i forbindelse med delegasjonsfullmakten.

II.

Loven trer i kraft straks.»

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Sylvia Brustad, Odd Eriksen, Aud Gaundal, Leif Lund og Signe Øye, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Lodve Solholm, fra Kristelig Folkeparti, Olaf Gjedrem og Ivar Østberg, fra Høyre, Sverre J. Hoddevik og Erna Solberg, fra Senterpartiet, Bjørg Bruset, og fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, har merket seg at forslagsstillerne mener at § 10 nr. 2 i kommuneloven må gjøres tydeligere, slik at det ikke er tvil om hvorledes kommunestyret/fylkestinget skal forholde seg dersom de delegerer myndighet til et fast utvalg. Og at det ikke kan være slik at f.eks. formannskapet/fylkesutvalget kan gripe inn og gjøre om et lovlig fattet vedtak i et utvalg fordi de er uenig med utvalgets avgjørelse. Komiteen er enig med forslagsstillerne i at dersom det er fattet vedtak om delegasjon av en sak/område til et fast utvalg, så har utvalget avgjørelsesmyndighet i disse sakene inntil kommunestyret/fylkestinget fatter et nytt vedtak om at delegasjonen skal oppheves.

Komiteen vil bemerke at etter den nye kommuneloven har formannskapet/fylkesutvalget samme formelle status som faste utvalg. Formannskapet/fylkesutvalget er ikke lenger overordnet andre faste utvalg eller andre organ opprettet av kommunestyret/fylkestinget. Komiteen mener derfor at loven i dag er meget klar på dette punktet, og at formannskapet/fylkesutvalget ikke kan omgjøre lovlige vedtak truffet av andre faste utvalg.

Komiteen viser til brev fra Kommunal- og regionaldepartementet 23. oktober 1998 til komiteen. Komiteen har merket seg at departementet mener at dersom kommunestyret/fylkestinget ønsker å la formannskapet/fylkestinget ha en overordnet rolle i forhold til andre utvalg, for eksempel ut fra ønsket om

en best mulig samordning av økonomisaker, er det likevel ikke noe til hinder for at kommunestyret treffer vedtak om dette i tilknytning til selve delegeringsvedtaket. Komiteen er enig i dette og mener at kommunene må stå fritt til å organisere seg slik de finner det mest hensiktsmessig for den enkelte kommune.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ser ikke bort i fra at noen formannskap/fylkesutvalg fortsatt oppfatter formannskapet som et arbeidsutvalg for kommunestyret der de fleste sakene skal innom. Slik kommunelovens § 10 nr. 2 er utformet går det klart fram at slik er ikke loven ment å fungere, og flertallet mener at bestemmelsen er tilstrekkelig klar og dekkende formulert.

Flertallet har også merket seg at forslagsstillerne mener at det er ulik praktisering av loven på dette punktet rundt om i kommunene.

Flertallet har ikke kunnet dokumentere at dette er et problem og at det dermed er så ulik praksis rundt om i kommunene/fylkene.

Flertallet er enig i at departementet ved en passende anledning i et informasjonsskriv til kommunene presiserer lovteksten i § 10 nr. 2 i kommuneloven.

Flertallet mener at det forslagsstillerne har tatt opp i forslaget kan bli fulgt opp uten at loven endres, og vil derfor avvise forslaget.

Medlemmene i komiteen frå Framstegspartiet er likevel av den meining at lova ikkje er klar nok så lenge den vert praktisert ulikt kommunane imellom. Desse medlemmer er derfor av den meining at ei klargjering av lova er naudsynt. Desse medlemmer finn det ikkje godt nok med rundskriv ifrå departementet. Desse medlemmer fremmer derfor forslaget som er sett fram i Dokument nr. 8:119 (1997-98).

Desse medlemmer fremmer følgjande forslag:

«Vedtak til lov

om endring i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

I.

I lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endring:

Oslo, i kommunalkomiteen, den 23. februar 1999.

Sylvia Brustad,
leder.

Signe Øye,
ordfører.

Erna Solberg,
sekretær.

§ 10 nr. 2 nytt tredje punktum skal lyde:

Dersom kommunestyret eller fylkestinget delegerer et slikt utvalg avgjørelsesmyndighet, er kommunestyret/fylkestinget det eneste overordnede organ, så fremt ikke annet blir bestemt i delegasjonsreglement eller vedtak i forbindelse med delegasjonsfullmakten.

II.

Loven trer i kraft straks.»

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Vedtak til lov

om endring i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

I.

I lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endring:

§ 10 nr. 2 nytt tredje punktum skal lyde:

Dersom kommunestyret eller fylkestinget delegerer et slikt utvalg avgjørelsesmyndighet, er kommunestyret/fylkestinget det eneste overordnede organ, så fremt ikke annet blir bestemt i delegasjonsreglement eller vedtak i forbindelse med delegasjonsfullmakten.

II.

Loven trer i kraft straks.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:119 (1997-98) - forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Harald T. Nesvik og Lodve Solholm om lov om endring i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). (Klargjøring av delegasjonsreglene i § 10 nr. 2) - avvises.